

Sağlık Bakanlığı'nda Halk Sağlığı Uzmanı Olmak

Uzm. Dr. Fehminaz Temel

fehminaz.temel@saglik.gov.tr

TC. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü
Sağlık Tehditleri Erken Uyarı ve Cevap Dairesi Başkanlığı

**Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD.
Tıpta Uzmanlık Kariyer Etkinliği 7 Mayıs 2018**

**Epidemiyoloji Yandal
Uzmanlık Sınavı, 2010**

**Halk Sağlığı Uzmanlık
Sınavı, 2008**

Sunumun Kapsamı

- Halk Sağlığı Uzmanı Olduktan Sonra Seçenekler
- Halk Sağlığı Uzmanı Tanımı
- Uzmanlık Eğitiminde Verilen Bilgi ve Beceriler
- Halk Sağlığı Uzmanı Yetkinlikleri
- Bu Yetkinliklerin Bakanlık Çalışmalarındaki Yeri
 - Teşkilat Şeması ve Çalışılabilecek Daire Başkanlıkları
 - HSGM'nde Görev Yapan Bazı Halk Sağlığı Uzmanları ve Görevleri
 - Çalışma Alanları ve Örnekler

Halk Sağlığı Uzmanı Olduktan Sonra Seçenekler

- **Sağlık hizmeti sunan her türlü birim** (toplum sağlığı merkezi, dispanser, hastane vb.) sorumlu hekimlik ve başhekimlik
- **Belediyelerin** sağlık hizmetleri ile ilgili birimleri
- Hastanelerin **enfeksiyon kontrol komiteleri**
- **Çalışanların sağlığı birimleri**
- Kamuda ve özel sektörde her türlü **sağlık araştırmasında** planlamacı ve yürütücü
- Meslek hastalıkları, obezite, sigara bırakma, kanser kontrolü, aile planlaması, halk sağlığı laboratuvarı gibi **özel amaçlı birimlerde** hekim ve yönetici
- Koruyucu **klirik çalışmalar**
- Sağlıkla ilgili **uluslararası kuruluşlar**
- Üniversitelerde **akademik kadrolar**
- **Sağlık Bakanlığı**'nin merkez ve taşra teşkilatının her türlü idari kademesinde yönetici, danışman ve araştırmacı

Halk Sağlığı Uzmanı

- Toplumun sağlık düzeyini,
- Var olan ve gelişebilecek sorunlarını
- Bu sorunların nedenlerini
- Toplumun sağlık gereksinmelerini bilimsel teknikler kullanarak saptayan,
- Sağlık politikaları geliştirerek çözümler üreten
- Halk sağlığı programlarının kontrol ve değerlendirmelerini yapan
- Bu programların yürütülmesinde görev alan
- Sağlık hizmetlerinin her kademesinde yöneticilik yapan hekimdir.

Uzmanlık Eğitiminde Verilen Bilgi ve Beceriler

- Afet Yönetimi
- Bulaşıcı Hastalıkların Kontrolü
- Çevre Sağlığı
- Çocuk ve Ergen Sağlığı
- Epidemiyoloji
- Erişkin Sağlığı
- Yaşlı Sağlığı
- İş Sağlığı
- Kadın Sağlığı/Üreme Sağlığı
- Kazalar Ve Yaralanmalar
- Kronik Hastalıklar
- Laboratuvar Hizmetleri
- Okul Sağlığı
- Ruh Sağlığı
- Sağlık Demografisi
- Sağlık Eğitimi ve Sağlığı Geliştirme
- Sağlık Ekonomisi
- Sağlık Yönetimi
- Tıbbi Sosyoloji Ve Antropoloji
- Toplum Beslenmesi
- Uluslararası Sağlık

Halk Sağlığı Uzmanı Yetkinlikleri

- Toplumun Sağlık Düzeyi
- Sağlık Araştırmaları
- Sağlık İle İlgili Veri ve İstatistikleri
- Sürveyans Sistemi
- Toplumun Sağlığını Geliştirici Programlar
- Sağlık Eğitimi Programları
- Sağlık İletişimi Uygulamaları
- Sağlık Politikaları
- Halk Sağlığı Laboratuvarı Kurulum Prensipleri
- Sağlık Hizmetleri
- Hizmet İçi Eğitimler
- Salgın Mücadelesi
- Afetlerde Halk Sağlığı Hizmetleri
- Birincil, İkincil ve Üçüncül Koruma Hizmetleri
- Okul Sağlığı Hizmetleri
- Kadın/Üreme Sağlığı Hizmetler
- Bulaşıcı Hastalıklarla İlgili Hizmetler
- Kronik Hastalıklarla İlgili Hizmetler
- Yaşlı Sağlığı İle İlgili Hizmetler
- Ruh Sağlığı İle İlgili Hizmetler
- Çevre Sağlığı İle İlgili Hizmetler
- İş Sağlığı Hizmetleri
- Meslek Hastalıklarıyla İlgili Hizmetler
- Toplum Beslenmesi İle İlgili Hizmetler

Bu görevlerini yerine getirebilmek için:

Bilgi kaynaklarına erişir, veri toplar ve değerlendirir.

- Yönetimle ilgili olarak **planlama, örgütleme, personel kullanımı, yürütme, denetleme, eşgüdüm, bütçe yapma ve hizmetleri değerlendirme** işlerini yapar.
- **Araştırmacılık, danışmanlık ve yöneticilik** görevlerinde, koruyucu ve iyileştirici **sağlık hizmetlerinin sunumunda, salgınların incelenmesinde, halkın sağlık eğitiminde ve halk sağlığı laboratuvarlarının işletilmesinde** doğrudan görev alır.
- Halk sağlığı uzmanı, **hizmetleri planlayan, yöneten ve denetleyen** konumdadır.
- **Yürüten???**

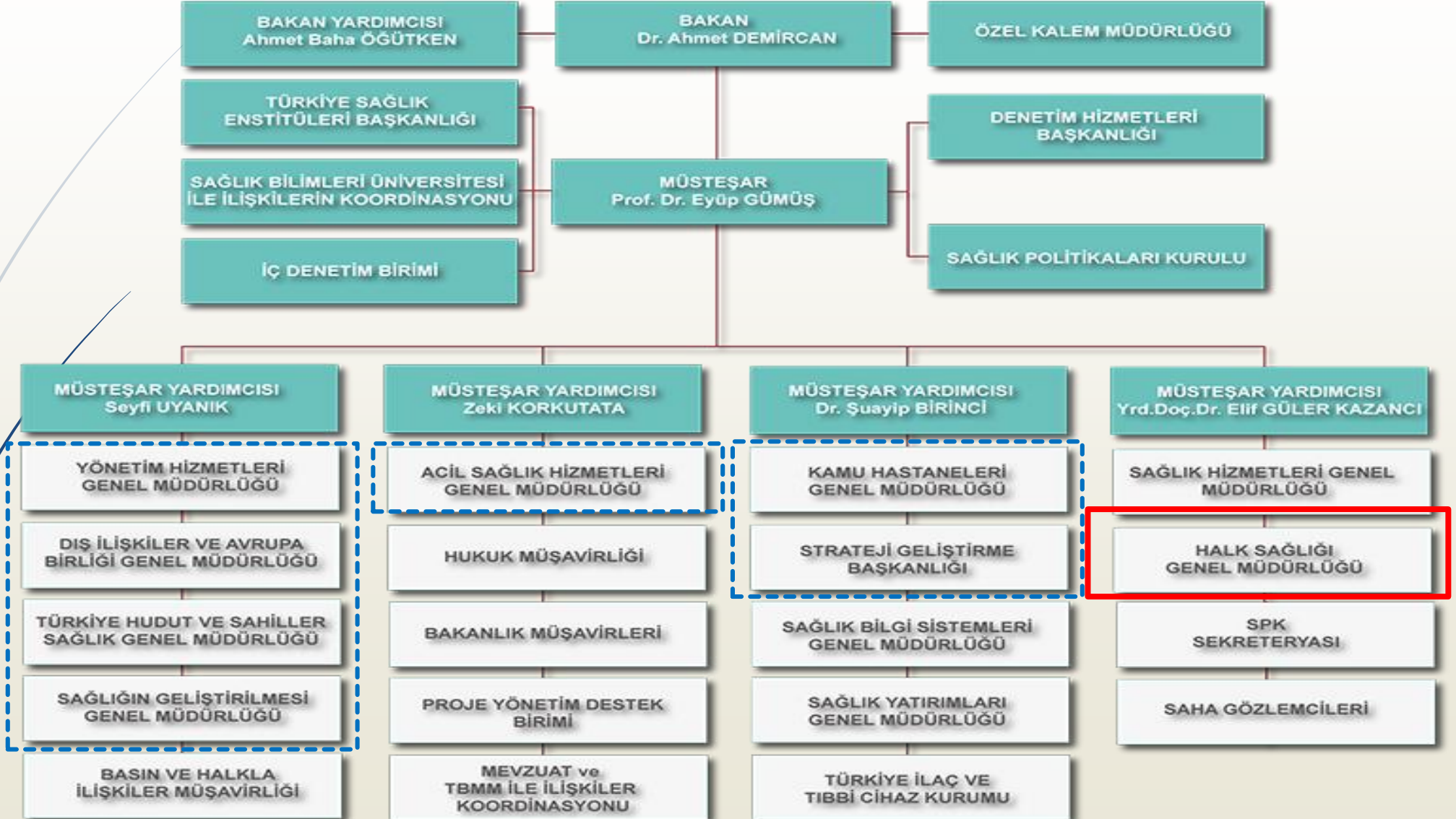

Bu Yetkinliklerin Bakanlık Çalışmalarındaki Yeri

Sağlık Bakanlığı Teşkilat Şeması

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI GÖREV DAĞILIMI

Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Daire Başkanlıkları

Daire Başkanlıkları		Daire Başkanlıkları	
1	Sağlık Tehditleri Erken Uyarı ve Cevap DB.	13	Kadın ve Üreme Sağlığı DB.
2	Bulaşıcı Hastalıklar DB.	14	Çocuk ve Ergen Sağlığı DB.
3	Zoonotik ve Vektörel Hastalıklar DB.	15	Ruh Sağlığı DB.
4	Aşı ile Önlenebilir Hastalıklar DB.	16	Kronik Hastalıklar ve Yaşlı Sağlığı DB.
5	Tüberküloz DB.	17	Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat DB.
6	Mikrobiyoloji Referans Laboratuvarları ve Biyolojik Ürünler DB.	18	Tüketici Güvenliği ve Halk Sağlığı Laboratuvarları DB.
7	Aile Hekimliği DB.	19	İdari ve Mali İşler DB.
8	Göç Sağlığı DB.	20	Çalışan Sağlığı DB.
9	Birinci Basamak Sağlık Kuruluşları Planl. ve Organiz. DB.	21	Çevre Sağlığı DB.
10	Toplum Sağlığı Hizmetleri ve Eğitim DB.	22	Bütçe ve Projeler DB.
11	Kanser DB.	23	Hukuk ve Mevzuat DB.
12	Tütün ve Madde Bağımlılığı ile Mücadele DB.	24	İzleme, Değerlendirme ve İstatistik DB.

HSGM’nde Görev Yapan Bazı Halk Sağlığı Uzmanları ve Görevleri

Adı Soyadı	Görevi
Fehminaz Temel	STEUC DB., Saha Epidemiyolojisi Birim Sorumlusu
Serap Çetin Çoban	STEUC DB., Saha Epidemiyolojisi Birimi , Eğitim Programı Danışmanı
Figen Sezen	STEUC DB., Saha Epidemiyolojisi Birimi , Eğitim Programı Danışmanı
Gönül Çulha	STEUC DB., Saha Epidemiyolojisi Birimi
Mine Yenice	STEUC DB., Erken Uyarı Birim Sorumlusu
Derya Çamur	Çevre Sağlığı DB., Halk Sağlığı Genel Müdürü Danışmanı
Nazan Yardım	Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat DB, Daire Başkanı
Aslıhan Coşkun	Aşı ile Önlenebilir Hastalıklar DB., Kızamık Program Sorumlusu
Pervin Özelçi	Aşı ile Önlenebilir Hastalıklar DB., SSPE, Boğmaca Program Sorumlusu
Emine Avcı	Bulaşıcı Hastalıklar DB., İnfluenza Sürveyansı Sorumlusu
Gülen Pehlivan Türk	Bulaşıcı Hastalıklar DB., Solunum Yolu Hastalıkları Birim Sorumlusu
Evin Aras Kılınç	Tütün ve Madde Bağımlılığı ile Mücadele DB.
Zehra Özlem Kurtcebe	Zoonotik ve Vektörel Hastalıklar DB., Vektörle Bulaşan Hast. Eğitim Sorumlusu
Özgür Erdem	Toplum Sağlığı Hizmetleri ve Eğitim DB.
Ayşegül Yıldırım	Tüberküloz DB., İstatistik ve Epidemiyoloji Birim Sorumlusu
Emine Baran Deniz	Kanser DB. Kayıtlılık ve Eğitim Birimi
Özlem Sarışen	Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat DB, Diyabet Programı
Sabahattin Kocadağ	Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat DB, Obesite Programı
Işıl Ata	Aşı ile Önlenebilir Hastalıklar DB., Polio ve Tetanoz

Aldığınız Eğitimi Nasıl ve Nerede Kullanabilirsiniz?

Çalışma Alanları ve Örnekler

Salgın İncelemeleri

- Planlama
- Yürütme
- Danışman
- Ekip üyesi
- Yönetici
- Eğitici

Salgınlara Hazırlık

Su Kaynaklı Salgın İncelemesi

Sahadaki Diğer Aktivitelere Katılma

- Mop-up çalışmaları
- Aşı çalışmaları
- Deprem vb afet olaylarına müdahale, destek çalışmaları
- Diğer daire başkanlıklarının aktivitelerine katkı verme

Sürveyans

- Tasarlama
- Geliştirme
- İzleme
- Değerlendirme
- Güncelleme

Sürveyans Tasarlama, Geliştirme, Değerlendirme

- **Tularemi** Sürveyans Değerlendirme Raporu (2012)
- Türkiye'de **Mevsimsel İnfluenza** Sürveyans Raporu (2012-2013)
- **Kızamık** Sürveyansı İnceleme Raporu (2012-2013)
- Türkiye'de **Leishmaniasis** Sürveyansının Değerlendirilmesi 2008-2013
- Ulusal **Anti-Tüberküloz İlaç Direnci** Laboratuvar Sürveyans Ağı Birinci Yıl Analizi (2011)
- **Lejyonella** Sürveyansı ve Çevresel Lejyonella Sürveyans Verilerinin Değerlendirilmesi
- **Ulusal Enterik Patojenler Laboratuvar Sürveyans** Ağı Analiz Raporu, UEPLA (2007-2012)
- Türkiye'de **Hepatit A** Sürveyansının Değerlendirilmesi (2010-2014)
- **Tularemi** Sürveyans Sistemini ve 2013 Yılı Verilerini Değerlendirme Raporu
- Türkiye'de **Mevsimsel İnfluenza** Sürveyans Raporu (2013-2014)
- Türkiye'de **Hepatit B** Sürveyansının Değerlendirmesi (2010-2014)
- Türkiye'de **Boğmaca** Sürveyansının Değerlendirilmesi (2005-2014)
- **Akut Flask Paralizi** Sürveyans Analiz Raporu (2012-2014)
- Türkiye'de **Seyahat İlişkili Lejyoner Hastalığı** Sürveyansının Değerlendirilmesi (2013)

Sürveyans Geliştirme, Değerlendirme

- **Kırım Kongo** Sürveyans Verilerinin Değerlendirilmesi (2011-2013)
- Türkiye'de Görülen **Hemolitik Üremik Sendrom** Vakalarının ve Sürveyansının Değerlendirilmesi (2009-2014)
- **Kızamık** Sürveyansı Değerlendirme Raporu (2014)
- **Tüberküloz** Sürveyansının Değerlendirilmesi (2014)
- Türkiye'de **Mevsimsel İnfluenza** Sürveyans Raporu (2014-2015)
- **Menenjit** Sürveyansının Değerlendirilmesi (2015)
- **Lejyonella** Sürveyans Verilerinin İncelenmesi (2014)
- Erken Uyarı Cevap Biriminin Kullandığı **Olay Yönetim Sistemi** Verilerinin Değerlendirilmesi (Mart 2015-Mart 2016)
- **Ulusal Enterik Patojenler** Laboratuvar Sürveyans Ağı Analiz Raporu, UEPLA (2013)
- **Aşıyla Önlenebilir İnvaziv Bakteriyel Hastalıklar** Sürveyans Sisteminin Geliştirilmesi
- **Hastane Enfeksiyonu** Sürveyansının Değerlendirilmesi (2013-2015)
- **Hastane Enfeksiyonu** Sürveyansının Değerlendirilmesi (2016)
- Türkiye'de **Mevsimsel İnfluenza** Sürveyans Raporu (2015-2016)
- **Rota** Sürveyansının Geliştirilmesi

Hastalık Önleme ve Kontrol Programları

- Kızamık-Kızamıkçık Eliminasyon Programı
- Polio Eradikasyon Programı
- Kanser Taramaları (Meme, Serviks, Kolon vb.)
- Tütünle Mücadele Çalışmaları
- Beslenme ve Hareketli Hayat Programları
- Ruh Sağlığı Çalışmaları (Uyuşturucu ile mücadele,)
- Bebek ve Anne Ölümlerinin İzlenmesi
- Obesite
- Diyabet

Hizmetiçi Eğitimler, Halk Eğitimleri, Toplantılar, Çalıştaylar

- Çalıştığınız DB. ile ilişkili görevler
- Diğer DB. na katkı sağlamak
- Kurumsal görevler

Planlayan

Danışman

Yürüten

Moderatör

Fasilitatör

Eğitici

Eğitim Alan

Epidemiyolojik Araştırmalar

- İhtiyaç belirleme
- Planlama
- Koordine etme
- Yürütme
- Verileri değerlendirme
- Raporlama
- Öneri sunma
- Katkı sunma
- Yapılan çalışmaları değerlendirme, görüş sunma

No	Çalışmanın Adı
1	Türkiye’de Seçilmiş 4 ilde (Edirne, Sakarya, Muğla, Manisa) Batı Nil Virüs Enfeksiyonu Seroprevalansının Saptanması Araştırma Raporu
2	Şanlıurfa İli Merkez İlçede Kızamık Hastalığı Risk Faktörleri Vaka Kontrol Araştırması - Nisan 2013
3	Gaziantep İlinde İki Merkez İlçede Kızamık Hastalığı Risk Faktörleri Vaka Kontrol Araştırması - Nisan 2013
4	Türkiye’de 20 İlde Sağlık Personelinin Kırım Kongo Kanamalı Ateşi İle İlgili Bilgi Düzeyi Ve Bilgi Düzeyine Eğitimin Etkisinin Değerlendirilmesi (Gümüşhane, Tokat, Yozgat, Çorum, Kastamonu, Artvin, Karabük, Amasya, Bayburt, Sivas, Erzincan, Giresun, Çankırı, Erzurum, Bolu, Ardahan, Samsun, Ankara, Bingöl, Tunceli)
5	Bayburt Sancaktepe Köyü Tularemia Salgını-Retrospektif Kohort Çalışması, (Temmuz-Ağustos 2013)
6	İstanbul İlinde 6-11 Ay Yaş Grubunda Kızamık Olmayı Etkileyen Olası Risk Faktörleri, Salgın Sırasında Yapılan Aşının Etkililiği, Vakaların Coğrafi Yayılımı

No	Çalışmanın Adı
7	Çankaya Beşevler Aile Sağlığı Merkezine Başvuran 18-65 Yaş Grubundaki Kişilerde Fiziksel Aktivite Düzeyleri ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi
8	Çankaya Beşevler Aile Sağlığı Merkezi'ne Başvuran 65 Yaş Üstü Hastaların Grip (İnfluenza) Aşısı Bilgi ve Tutum Düzeylerinin Belirlenmesi
9	Türkiye 2007-2012 Yıllarına Ait Mevsimsel İnfluenza Sürveyans Verilerinin Değerlendirilmesi
10	Subakut Sklerozan Panensefalit (SSPE) Verilerinin Değerlendirilmesi, Türkiye 1980-2014
11	Türkiye'de Görülen Hemolitik Üremik Sendrom Vakalarının Değerlendirilmesi (2011-2014)
12	Tüberküloz Sürveyans Verilerinin Değerlendirilmesi, Hatay 2013-2014
13	2015-2016 Yılı İnfluenza Sezonunda İnfluenza Nedenli Olduğu Düşünülen Ölümlerin İncelenmesi

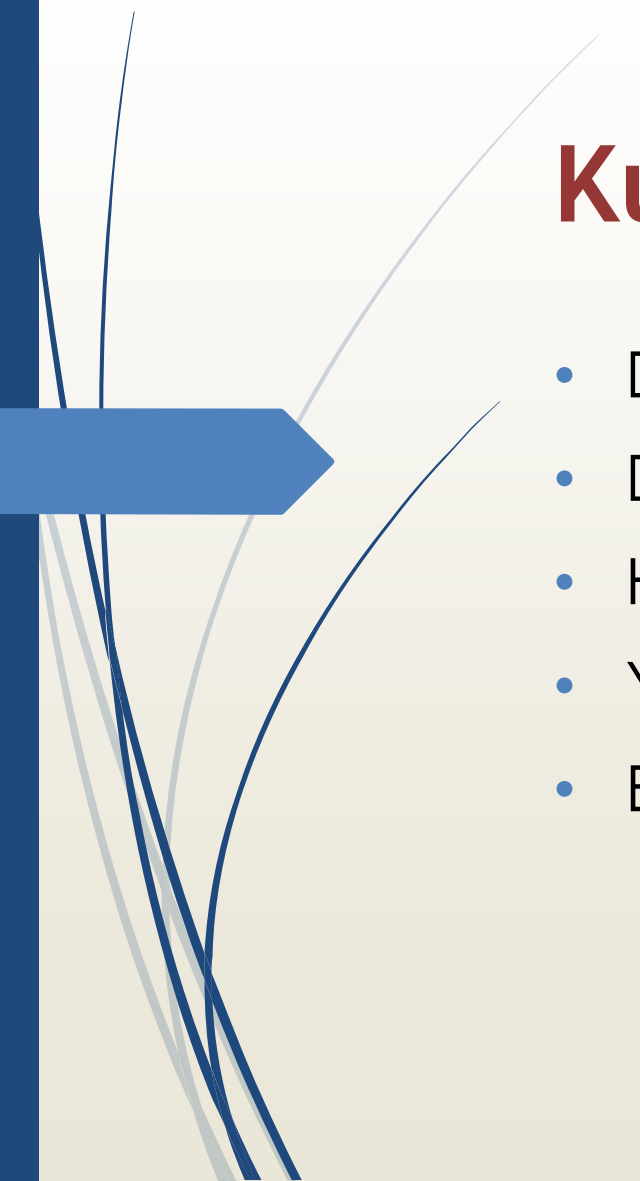
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Projeleri

1. Seçilmiş beş ilde 10 aşı antijeni için (DaBT-İPA-Hib, KKK, OPA, Hepatit-B) aşı kapsayıcılığının ortaya konarak aşılammama nedenlerine yönelik eğitimlerin uygulanması (Proje No:114S996).
2. Anne ve yenidoğanlarının kord kanında kızamık immünglobulin g (IGg) antikor düzeylerinin (seropozitivite) saptanması ve bu bebeklerde seropozitivitenin izlenerek kızamık aşısı uygulama zamanının yeniden düzenlenmesine yönelik öneriler geliştirilmesi (Proje No: 114S997).

Kendi Sorunlarımızla İlişkili Saha Çalışmaları

- Sahada Çalışan Halk Sağlığı Uzmanlarının İş Doyumu Ve Tükenmişliği Çalışması
- Sahada Çalışan Halk Sağlığı Uzmanlarının Hizmet Sunumu Sırasında Karşılaştıkları Güçlükler Ve Çözüm Önerileri Çalışması

HASUDER Sahada Çalışan Halk Sağlığı Uzmanları Çalışma Grubu

Kurullar, Kurumsal Yayınlar

- DB.daki göreviniz nedeniyle
- Danışman
- Hakemlik
- Yayın kurulu
- Editörlük

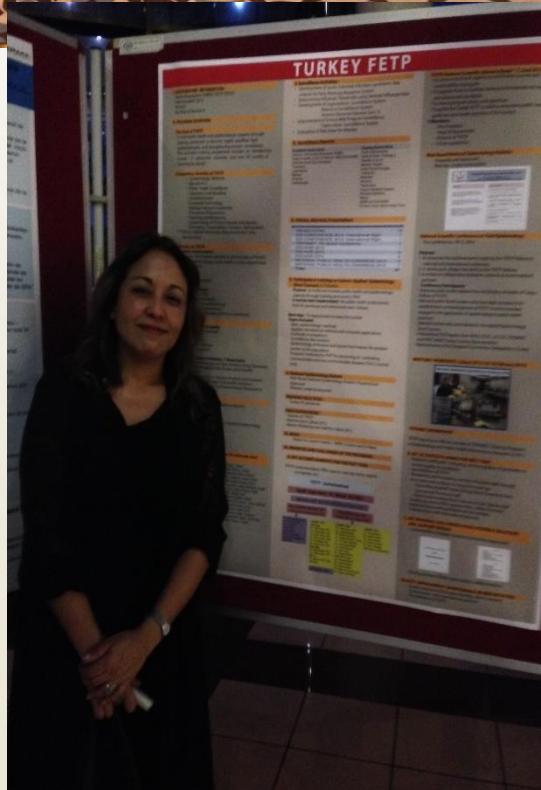
Çalışabileceğiniz Kurullar, Komisyonlar

- Danışma Kurulları
- Araştırma Komisyonları
- Yayın Kurulları
- Etik Kurullar
- Türk Hijyen ve Deneysel Biyoloji Dergisi
- Diğer Dergilerin Kurulları
- Yurtdışı kuruluşlardaki kurullar (ESCAIDE, TEPHINET, MediPIET, ECDC,)

Bilimsel Toplantılar

- DB.daki göreviniz kapsamında yaptığınız işleri sunmak üzere
- Bireysel olarak
- Katkı sunan olarak
- Moderatör
- Düzenleyici
- Kurumunuzun görev vermesi sebebiyle....

BİLİMSEL SUNUMLAR	
EIS Conference 2013- FETP (<i>Field Epidemiology Training Programme</i>) International Night	1
EIS Conference 2014- FETP International Night	1
EIS Conference 2015- FETP International Night	1
TEPHINET (<i>Training Progr. Epidemiology&PH Interventions Network</i>) 7 th Global Conference 2013	1
TEPHINET 8 th Global Conference 2015	3
ESCAIDE (<i>European Scientific Conference on Applied Infectious Disease Epidemiology</i>) 2012	1
ESCAIDE 2013	5
ESCAIDE 2014	6
ESCAIDE 2015	2
MediPIET (<i>Mediterranean Programme of Intervention Epidemiology Training</i>) Konferansı 2015	7
MediPIET Konferansı 2016	1
Ulusal Halk Sağlığı Kongresi 2013	5
Ulusal Halk Sağlığı Kongresi 2014	7
Ulusal Halk Sağlığı Kongresi 2015	10
Ulusal Su ve Sağlık Kongresi 2015	3
Ulusal Su ve Sağlık Kongresi 2016	1
17. Türk Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Kongresi 2015	3
XXVIII. Ulusal Tüberküloz ve Göğüs Hastalıkları Kongresi, 2016	1
Toplam	59

Ulusal Saha Epidemiyolojisi Konferansı, Ankara, 2014

Uluslararası Kuruluşlar ve Yabancı Ülkelerle Çalışmalar

- DSÖ
- Avrupa Birliği
- ECDC
- CDC
- Ülke bazında yürütülen protokoller, işbirliği anlaşmaları kapsamında yürütülen çalışmalar

Protokoller

Projeler

Toplantılar

Eğitimler

Çalıştaylar

ECDC

TEPHINET

DSÖ

Diğer Görevler

- Kanun, Yönetmelik, Yönerge, Genelge vb. mevzuat
 - Hazırlama
 - Görüş sunma
 - Katkı verme
 - Yazma
- Resmi yazı yazma
- Brifing
- Toplantı notu
- Bilgi notu
- Resmi sunum hazırlama
- DB ve yaptığınız işi anlatan sunum, not, yazı hazırlama
- DB. Raporlarına görüş verme, katkı sunma
- Yurtdışı kaynaklı raporlara görüş verme, katkı sunma
- Bütçe hazırlama

Çalıştığınız daire başkanlığı ve yetki düzeyiniz hangisi olursa olsun....

- Bilgi kaynakları
- Veri toplama
- Değerlendirme
- Planlama
- Örgütlenme
- Personel kullanımı
- Yürütme
- Denetleme
- Bütçe yapma
- Hizmet değerlendirme

Bu görevlerini yerine getirebilmek için:

- Bilgi kaynaklarına erişir, veri toplar ve değerlendirir.
- Yönetimle ilgili olarak **planlama, örgütlenme, personel kullanımı, yürütme, denetleme, eşgüdüm, bütçe yapma ve hizmetleri değerlendirme** işlerini yapar.
- **Araştırmalık, danışmanlık ve yöneticilik** görevlerinde, koruyucu ve iyileştirici **sağlık hizmetlerinin sunumunda, salgınların incelenmesinde, halkın sağlık eğitiminde ve halk sağlığı laboratuvarlarının işletilmesinde** doğrudan görev alır.
- Halk sağlığı uzmanı, **hizmetleri planlayan, yöneten ve denetleyen** konumdadır.

- Araştırma
- Danışmanlık
- Yönetme
- Sağlık hizmeti sunumu
- Salgın incelemesi
- Laboratuvar
- Hizmet Planlama
- Hizmetleri yönetme

Görevlerini yapabilirsiniz.....

Halk sağlığı bilim dalı, kuramsal eğitimi yönünden evrenseldir.

Ancak, halk sağlığı uygulama olarak yereldir.

Çünkü halk sağlığı uzmanı hangi topluma hizmet veriyorsa, o toplumun sağlık sorunlarını bilmek ve çözmek durumundadır.

Beni dinlediğiniz için teğekkür ederim....